

Evaluatie cameratoezicht Stationsgebied, Leerpark & Energiehuis

1. Inleiding

Deze evaluatie geeft informatie over de ontwikkelingen en effecten voor wat betreft het cameratoezicht in het Stationsgebied, het Leerpark en het Energiehuis. Naar aanleiding van deze evaluatie wordt er geadviseerd over de voortzetting – dan wel beëindiging – van het cameratoezicht op deze locaties.

Sinds 2004 is er publiek cameratoezicht op en rondom centraal station Dordrecht. In 2011 is er cameratoezicht gekomen op het Leerpark. Vier jaar later is er cameratoezicht gekomen rondom het Energiehuis. Conform de afspraken tussen de gemeente Dordrecht en de politie, Eenheid Rotterdam, district Zuid-Holland-Zuid, basisteam Drechtsteden Binnen, wordt het cameratoezicht geëvalueerd.

De Covid-19 pandemie heeft sinds maart 2020 ook ingrijpende gevolgen voor Dordrecht. Er zijn in Nederland diverse maatregelen tegen verspreiding van het virus genomen. De maatregelen die zijn genomen waren o.a. een avondklok, het advies om zoveel mogelijk thuis te werken, horeca sluiting en geen nachthoreca. Hierdoor waren er minder personen aanwezig in de gebieden waar publiek cameratoezicht is. Hierdoor was er ook een afname van de politiecijfers in het algemeen.

Doel cameratoezicht

Het doel van het cameratoezicht is het handhaven van de openbare orde en veiligheid op basis van artikel 151c van de Gemeentewet. Daarnaast gaat er van camera's een preventieve werking uit. Bij daadwerkelijke incidenten kan handhaving en/of politie op basis van de live beelden direct reageren. Als bijkomend voordeel kunnen de beelden – die in het kader van de openbare orde maximaal 28 dagen bewaard worden – achteraf worden teruggekeken en daarmee van nut zijn voor de opsporing en vervolging van daders van strafbare feiten.

2. Evaluatie cameratoezicht stationsgebied Dordrecht

Opvallend is dat alle misdaadcijfers in dit gebied zijn afgenomen. Wat het meest opvalt is de afname van het aantal (brom-) fietsdiefstallen. Van 62 diefstalen in 2018, 42 in 2019, 31 in 2020 zijn deze gedaald naar 27 in 2021. De jaarcijfers van 2021 over heel Dordrecht geven ook een daling weer. In 2020 werd er in Dordrecht nog 443 keer aangifte gedaan van (brom-) fietsdiefstallen. In 2021 was dit 318 keer. Vermoedelijk is dit veroorzaakt omdat er meer thuis werd gewerkt, een avondklok was en dat er geen nachthoreca was.

Ondanks dat er door de Covid-19 pandemie minder personen op en in de omgeving van het station aanwezig waren, zijn de politiecijfers niet significant gedaald en zijn zelfs ten opzichte van 2019 gestegen. De stijging is vooral terug te zien in de cijfers APV en overlast. Vermoedelijk is dit veroorzaakt door waarnemingen van observanten van handhaving en het repressief en preventief optreden van de politie.

Agressie en geweld tegen beroepsgroepen kan in het politiesysteem vastgelegd worden in registraties/incidenten. Er is een landelijk vastgestelde procedure en er wordt gewerkt met twee projectcodes:

- GTPA (geweld tegen politieambtenaren) staat voor agressie en geweld tegen politiepersoneel.
- VPT (veilige publieke taak) staat voor agressie en geweld tegen overige beroepsgroepen met een publieke taak.

Deze projectcodes zijn in 2018 zeventien keer, in 2019 zeven keer, in 2020 negen keer en in 2021 tot en met 25 oktober zes keer gebruikt. Het meest wordt de projectcode VPT gebruikt. Dit komt omdat er dagelijks medewerkers van Service en Veiligheid op het station aanwezig zijn.

Voor de politiecijfers met betrekking tot de stationsomgeving wordt verwezen naar bijlage 1.

Advies cameratoezicht

Doordat handhaving de camerabeelden live uitkijkt, ontvangt de politie meldingen waaraan direct opvolging gegeven kan worden. Daarnaast worden de beelden achteraf bekeken wanneer sprake is geweest van een incident of misdrijf. De camerabeelden worden niet alleen gebruikt door politieambtenaren uit de eenheid Rotterdam, maar ook politieambtenaren uit het land vragen de camerabeelden op voor een opsporingsonderzoek.

Medio 2016 is het station afgesloten door toegangspoorten, zowel aan de voor- en achterzijde van het station. Vanaf dat moment konden mensen alleen nog op het perron komen door in te checken met hun ov-chipkaart. Tevens zijn er dagelijks medewerkers van Service en Veiligheid op het station aan het werk. Veelal zijn ze zichtbaar aanwezig.

De politie adviseert om de camera's die er nu op en rond het station hangen, blijven hangen en live bekeken blijven worden. Met regelmaat worden de camerabeelden achteraf veiliggesteld en gebruikt voor een opsporingsonderzoek. De camerabeelden geven namelijk duidelijkheid over de verdachten, maar geven ook weer wat er heeft afgespeeld. In de komende jaren zal de achterzijde van het station en het Weizigtpark worden verbouwd. Er zal een grotere fietsenstalling worden gerealiseerd. Daar de inrichting aan de achterzijde van het station drastisch wordt verbouwd is het misschien noodzakelijk dat de camera verplaatst moeten worden dan wel camera's aangeschaft moeten worden. Dit bij een volgende evaluatie oppakken. Er is lange tijd een storing geweest bij de camera aan de achterzijde van het station. Het was onmogelijk om deze camera te vervangen dan wel te repareren en deze is zodoende vervangen voor een mobiele camera.

3. Cameratoezicht Leerpark

Op het Leerpark zijn vier scholen gevestigd. Het aanbod is van vmbo tot en met mbo. Er gaan ruim 10.000 leerlingen naar school op het Leerpark. Tegelijk is het Leerpark een 'normaal' openbaar gebied, dat – afgezien van de 'eigen' terreinen van de scholen – voor iedereen vrij toegankelijk is. De afgelopen jaren zijn er diverse winkels en woningen gebouwd.

Over het algemeen zijn de politiecijfers van 2020 tot en met 2021 over het geheel afgenomen. Wat vooral opvallend is dat de ruzie/twist en mishandeling sterk zijn gedaald. Zo zijn ook de diefstal fiets, brom- en snorfiets afgenomen. Vermoedelijk heeft dit te maken met het feit dat er weinig tot geen fysieke lessen werden gegeven en er zodoende veel minder personen in het gebied aanwezig waren.

Er wordt volgens de politie softdrugs gebruikt op het Leerpark. Aangezien er veel jongeren op een relatief kleine locatie zitten en niet iedereen de leeftijd van 18 jaren heeft bereikt, kan de politie niet uitsluiten dat er softdrugs wordt verkocht. De politie werkt samen met de scholen en handhaving om dit tegen te gaan. Tevens worden in het Leerpark overlastacties gehouden. Regelmatig worden de camera's speciaal ingezet voor dit doel. Deze overlastacties zijn de afgelopen 2 jaar minder ingezet, omdat sinds de Covid-19-pandemie weinig tot geen fysieke lessen werden gegeven en er zodoende minder personen in het gebied aanwezig waren.

Voor de politiecijfers met betrekking tot het Leerpark wordt verwezen naar de achter deze rapportage gevoegde bijlage.

Advies cameratoezicht

De politie adviseert dat de camera's die er nu op het Leerpark hangen, blijven hangen en live bekeken blijven worden. Met regelmaat worden de camerabeelden achteraf veiliggesteld en gebruikt. De camerabeelden geven namelijk duidelijkheid over de verdachten, maar geven ook weer wat er heeft afgespeeld.

4. Cameratoezicht Energiehuis

In de afgelopen jaren is de omgeving van het Energiehuis opnieuw ingericht en zijn er acht camera's opgehangen. Met de opening van het Energieplein in 2016 is er voor de jeugd een nieuwe ontmoetingsplek gekomen. Het plein is namelijk zodanig ingericht dat het een ontmoetingsplek is geworden voor jong en oud. In hetzelfde jaar is ook de bioscoop geopend waardoor er meer bezoekers naar het gebied komen.

Door de maatregelen in verband met de Covid-19 pandemie waren de horeca inrichtingen in dit gebied gesloten of ze moesten eerder dicht. Er hebben zich hierdoor weinig tot geen horeca gerelateerde incidenten voorgedaan. Vermoedelijk is door de genomen maatregelen zelfs het aantal diefstal fiets, brom- en snorfiets en diefstal uit/vanaf motorvoertuigen afgenomen.

Echter is de overlast jeugd toegenomen. In het gebied is een groep jeugd uit het Lijnbaangebied dat voor overlast zorgt. De wijkagent heeft hier een plan van aanpak voor gemaakt.

Tevens valt op dat er in 2021 zeven vernielingen zijn geweest. Door de camerabeelden zijner personen aangehouden.

Voor de politiecijfers met betrekking tot het Energiehuis wordt verwezen naar de achter deze rapportage gevoegde bijlage.

Advies cameratoezicht

Doordat observanten van handhaving de camerabeelden in het weekend live uitkijkt, ontvangt de politie meldingen waaraan direct opvolging gegeven kan worden. Steeds vaker worden de beelden achteraf bekeken wanneer sprake is geweest van een incident of misdrijf.

De politie adviseert om de camera's die er nu op en rond het Energiehuis hangen, blijven hangen en live bekeken blijven worden. Bij behoorlijk wat incidenten kunnen de camerabeelden duidelijkheid geven over bijvoorbeeld verdachten en wat er precies heeft plaatsgevonden. Veelal worden de misdrijven niet altijd op heterdaad waargenomen dus zijn de camerabeelden erg functioneel om te komen tot de aanhouding van een dader.

5. Ontwikkeling

Sinds 2018 worden de camera's live uitgekeken door observanten van handhaving en zijn we aan het onderzoeken om de inzet van cameratoezicht verder te professionaliseren.

In november 2021 is het PCC (politie coördinatiecentrum) op de Overkampweg verbouwd en opgeleverd. Het is nu mogelijk om met de beelden ook hiervandaan live mee te kijken en eventueel de regie over te nemen. Er wordt door de observanten regelmatig met het PCC contact opgenomen bij observaties.

6. Conclusie

Het cameratoezicht op en rond het station Dordrecht blijkt een succes als het gaat om resultaten op het gebied van criminaliteit. De observanten van handhaving nemen regelmatig waar en signaleren regelmatig incidenten die doorgegeven worden aan de politie. Dit verschilt van waargenomen overlast tot een diefstal van een fiets. De politie acht het noodzakelijk om de camera's te houden. Dit om ervoor te zorgen dat de incidenten niet toenemen.

De verwachting is dat de komende maanden het kabinet de coronamaatregelen verder gaat versoepelen. Er zullen dan weer regelmatig acties worden gehouden waarbij de camera's specifiek worden ingezet om de overlast terug te dringen. Het continueren van het cameratoezicht op het Leerpark is zeker gewenst, de bijdrage aan de openbare orde en veiligheid is evident.

Het cameratoezicht rondom de omgeving van het Energiehuis is bemoedigend te noemen. Als er minder coronamaatregelen zijn moet er een plan van aanpak gemaakt worden om nog gericht live mee te kijken. Ook hier is het continueren van het cameratoezicht gewenst, de bijdrage aan de openbare orde en veiligheid is evident.

Resumerend kan worden vastgesteld dat het publiek cameratoezicht, in aanvulling op andere maatregelen en het toezicht dat politie en handhaving uitoefenen, een belangrijke bijdrage levert aan de handhaving van de openbare orde in de betreffende gebieden. Als 'bijvangst' is ook de benutting voor strafrechtelijke onderzoeken door de politie waardevol. De camerabeelden worden jaarlijks veelvuldig teruggekeken en worden indien nodig veiliggesteld en gebruikt. Dit kan zijn voor het strafrechtelijk onderzoek, maar ook om te kijken wat er precies heeft plaatsgevonden.

7. Advies verlengen cameratoezicht

Gezien de hiervoor beschreven situaties en afwegingen is het advies om het cameratoezicht in het Stationsgebied, het Leerpark en het Energiehuis met 1 jaar te verlengen. Na 10 maanden dient er een evaluatie plaats te vinden waarbij een afweging gemaakt moet worden of (langdurige) verlenging noodzakelijk is. Deze termijn doet recht aan de situatie en leidt tot een tijdige hernieuwde overweging, waarbij cameratoezicht niet langduriger wordt ingezet dan noodzakelijk wordt geacht.

*Opgesteld door Politie (Basiseenheid Drechtsteden-Binnen)
en Gemeente (Openbare Orde en Veiligheid),
8 december 2021*

Bijlage 1: politiecijfers Stationsgebied

Stationsgebied				
Incidentsoort	2018	2019	2020	2021 t/m 25 okt
Overlast	41	41	78	49
<i>Alcohol/drugs</i>	6	5	15	14
<i>Jeugd</i>	4	4	1	2
<i>Verwarde personen</i>	23	21	20	23
<i>Zwerfers</i>	8	11	42	10
APV	7	9	17	2
Ruzie / Twist	34	27	20	15
Mishandeling	21	6	14	7
Straatroof	3	0	0	0
Bedreiging	12	3	6	6
Bezit (vuur)wapens	0	2	0	4
Drugsdelicten	4	3	1	3
Diefstal fiets, brom- en snorfiets	62	42	31	27
Diefstal/inbraak woning	0	1	0	0
Diefstal inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	0	0	0	0
Diefstal uit/vanaf motorvoertui- gen	2	3	4	3
Diefstal van motorvoertuigen	0	0	0	0
Zakkenrollerij	0	0	0	4
Overval	0	0	0	0
verkeersongevallen	12	11	11	8
Zedenmisdrijf	5	0	4	5
Moord, doodslag (incl. poging)	0	0	0	0
Openlijk geweld (persoon)	2	0	2	2
Openlijk geweld (zaak)	0	0	0	0
Brand/ontploffing	0	0	0	0
Vernieling	6	11	9	7
Diefstal/inbraak bedrijven	0	1	0	0
Winkeldiefstal	4	2	4	8
Alcohol / drugs in verkeer	4	3	8	9
Aantasting openbare orde	5	2	3	3
Discriminatie	0	2	0	0
Belediging	4	10	7	3
Totaal	229	179	219	165

Bijlage 2: kaart cameratoezicht Stationsgebied

Bijlage 3: politiecijfers Leerpark

Leerpark				
Incidentsoort	2018	2019	2020	2021 t/m 25 okt
Overlast	19	23	28	11
<i>Alcohol/drugs</i>	3	8	6	1
<i>Jeugd</i>	13	6	13	7
<i>Verwarde personen</i>	2	4	3	2
<i>Zwerfers</i>	1	5	6	1
APV	0	1	0	0
Ruzie / Twist	9	19	4	8
Mishandeling	10	8	2	3
Straatroof	0	0	0	0
Bedreiging	2	6	1	1
Bezit (vuur)wapens	0	3	0	2
Drugsdelicten	4	1	1	2
Diefstal fiets, brom- en snorfiets	11	9	9	8
Diefstal/inbraak woning	1	0	0	0
Diefstal inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	0	1	0	0
Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	2	0	0	1
Diefstal van motorvoertuigen	0	0	0	0
Zakkenrollerij	0	0	0	0
Overval	0	0	0	0
verkeersongevallen	9	4	9	5
Zedenmisdrijf	1	0	0	0
Moord, doodslag (incl. poging)	0	0	0	0
Openlijk geweld (persoon)	1	2	0	1
Openlijk geweld (zaak)	0	0	0	0
Brand/ontploffing	1	1	2	0
Vernieling	4	7	4	1
Diefstal/inbraak bedrijven	0	0	0	0
Winkeldiefstal	12	4	11	9
Alcohol in verkeer	0	0	0	0
Aantasting openbare orde	0	2	0	0
Discriminatie	0	0	0	0
Belediging	1	0	0	1
Totaal	87	95	71	53

Bijlage 4: kaart cameratoezicht Leerpark

Bijlage 5: politiecijfers Energiehuis

Energiehuis				
Incidentsoort	2018	2019	2020	2021 t/m 25 okt
Overlast	8	13	18	24
<i>Alcohol/drugs</i>	0	0	3	3
<i>Jeugd</i>	7	9	10	18
<i>Verwarde personen</i>	0	2	1	1
<i>Zwerwers</i>	1	2	4	2
APV	0	0	0	1
Ruzie / Twist	7	8	2	5
Mishandeling	6	5	0	2
Straatroof	1	0	0	0
Bedreiging	0	1	0	2
Bezit (vuur)wapens	1	0	0	0
Drugsdelicten	0	0	1	1
Diefstal fiets, brom- en snorfiets	18	14	1	2
Diefstal/inbraak woning	0	0	0	0
Diefstal inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	1	0	0	0
Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	0	14	0	3
Diefstal van motorvoertuigen	0	0	0	0
Zakkenrollerij	2	1	0	0
Overval	0	0	0	0
verkeersongevallen	6	9	2	2
Zedenmisdrijf	0	0	2	0
Moord, doodslag (incl. poging)	0	0	0	0
Openlijk geweld (persoon)	1	4	0	0
Openlijk geweld (zaak)	0	0	0	0
Brand/ontploffing	1	0	0	1
Vernieling	4	3	2	7
Diefstal/inbraak bedrijven	0	2	0	0
Winkeldiefstal	0	0	0	0
Alcohol in verkeer	1	0	1	0
Aantasting openbare orde	0	0	0	0
Discriminatie	0	0	0	0
Belediging	0	0	0	0
Totaal	57	74	31	50

Bijlage 6: kaart cameratoezicht Energiehuis

